

Συνοπτική επισκόπηση στην ιρανική αγορά γαλακτοκομικών προϊόντων

Η βιομηχανία επεξεργασίας γάλακτος διαθέτει στη παρούσα συγκυρία 25 μονάδες επεξεργασίας ,μοιρασμένες μεταξύ του κράτους και του ιδιωτικού τομέα. Το 65% της συνολικής παραγωγής μεταποιείται εντός των μονάδων αυτών με κύρια παραγόμενα προϊόντα :παστεριωμένο γάλα, σε μεγάλη ποικιλία ειδών και συσκευασίας , τυρί τύπου φέτα, βούτυρο, γιαούρτι, σκόνη γάλακτος και παγωτό . Καταγράφεται σχετική αυτάρκεια εκτός βουτύρου και σκόνης γάλακτος.(η κυβέρνηση εκδίδει κατά καιρούς πρόσθετες εισαγωγικές άδειες για αυτές τις 2 κατηγορίες προϊόντων) .

Ειδικότερα οι εισαγωγές σκόνης γάλακτος εκτιμώνται σε 10-15 χιλ.τόνους ετησίως προερχόμενες κυρίως από Νέα Ζηλανδία και Αυστραλία). Το βούτυρο εισάγεται ως επί το πλείστον σε μορφή bulk και συσκευάζεται εγχωρίως. Κύριοι προμηθευτές εν προκειμένω : Νέα Ζηλανδία (50% συνόλου, και το υπόλοιπο από Γερμανία, Ολλανδία, Σουηδία, Αυστραλία και προσφάτως Ρωσία. Στη παρούσα φάση μικρές ποσότητες γάλακτος και γιαουρτιού εισάγονται , ενώ εξίσου περιορισμένες εμφανίζονται και οι εισαγωγικές ροές σε cream cheese , κυρίως Από Σαουδική Αραβία και ανωτέρω ευρωπαϊκές χώρες. Αξιόλογη εισαγωγική δραστηριότητα καταγράφεται τους τελευταίους 4 μήνες σε processed cheese από Ολλανδία (στοιχεία Iran Dairy Industries Society. Σημαντική εισαγωγική δραστηριότητα αντιθέτως καταγράφεται και σε εμπορευματικές κατηγορίες , όπως : κτηνιατρικά φάρμακα , πρώτες ύλες για ζωοτροφές, βοδινό γενετήσιο υλικό, ζωοτροφές, λοιπά συμπληρώματα διατροφής κλπ, κυρίως από Ολλανδία, Βέλγιο, Καναδά Κίνα, Γερμανία , Γαλλία κλπ

Οι περιοχές της Τεχεράνης (10% συνόλου) , Khomasan, Isfahan, Mazandaran, East Azerbaijan , Khuzestan καλύπτουν το 50% της συνολικής παραγωγής. Αξιοσημείωτο ότι σε επίπεδο παγκόσμιας παραγωγικής κατάταξης η χώρα καταλαμβάνει την 7^η θέση για το προβατίσιο και την 8^η για το κατσικίσιο γάλα (στοιχεία FAO). Επίσης σε επίπεδο καλαθίου νοικοκυράς εκτιμάται ότι η δαπάνη για γαλακτοκομικά προϊόντα αντιστοιχεί στο 2,5-3 % του οικιακού προϋπολογισμού

Σύμφωνα με το 5^ο Πενταετές Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (2010-15) η κυβέρνηση θα επιδιώξει να αυξήσει μέσα στο διάστημα αυτό τη συνολική ετήσια παραγωγή γάλακτος στους 12,5 εκατ. τόνους από τα σημερινά επίπεδα των 9 εκατ μετρ. τόνων και την ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση στα 160 κιλά.(από τα σημερινά επίπεδα των 85-90 κιλών), προκειμένου να επιτευχθεί απόλυτη αυτάρκεια της εγχώριας αγοράς.

Οι φιλόδοξες αυτές κυβερνητικές προθέσεις θα απαιτήσουν σημαντικές επενδύσεις στην εγχώρια παραγωγική υποδομή , ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο, όπου οι επαρχιώτες παραγωγοί μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα παραμένουν εν πολλοίς έρμια στις διαθέσεις των μεσαζόντων μεγαλοεμπόρων , καθώς υστερούν σε σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις , διαθέσιμα βοσκοτόπια, λόγω των αλλεπάλληλων ξηρασιών ποιοτικές ζωοτροφές και υποδομές αποθήκευσης, επεξεργασίας και μεταφοράς των προϊόντων τους.

Σημαντική παράμετρο θα αποτελέσει για τον καθορισμό των τελικών τιμών που θα επικρατήσουν και την ανάλογη αναπροσαρμογή των καταναλωτικών προτύπων του μέσου ιρανικού καταναλωτικού κοινού και η πορεία της υλοποίησης του προσφάτως τεθέντος σε ισχύ φιλόδοξου μεταρρυθμιστικού προγράμματος της σταδιακής κατάργησης των κρατικών επιδοτήσεων σε βασικά καταναλωτικά προϊόντα (μεταξύ των οποίων και το γάλα με σημερινή επιδοτούμενη τιμή περί τα 3 \$ ανά μονάδα : πλαστική συσκευασία 1 λίτρου), το οποίο αναμένεται να αυξήσει τις πληθωριστικές πιέσεις εκτοξεύοντας τις τιμές στα ύψη τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα (Ήδη από τους πρώτους 3 μήνες εφαρμογής παρατηρείται σημαντική μειωτική τροχιά στις καταναλωτικές τάσεις)

Ειδικότερα για το γιαούρτι επισημαίνεται ότι η εγχώρια ετήσια παραγωγή του ανέρχεται πλέον σε 1,45 εκατ. τόνους με τον δείκτη της κατά κεφαλήν ετήσιας κατανάλωσης να έχει φθάσει τα 48 κιλά. Η ιρανική αγορά γιαουρτιού θεωρείται από τις σημαντικότερες παγκοσμίως , λόγω αφενός του πληθυσμιακού μεγέθους (73 εκατ. εκ των οποίων τα 2/3 κάτω των 30 ετών, αφετέρου λόγω του παραδοσιακού και διαχρονικού προτύπου της ευρείας κατανάλωσης γιαουρτιού που συνοδεύει τόσο το μεσημεριανό όσο και το βραδυνό ως επιδόρπιο. Στα φαρσί αποκαλείται cost και διαθέτει πολλές ποικιλίες , όπως κατ'εξοχήν η δημοφιλής dough , που είναι στην ουσία συνοδευτικό ποτό που συνδυάζει γιαούρτι, ανθρακούχο νερό και ξερό δυόσμο. Τα περσικά παγωτά συχνότατα εμπλουτίζονται με κρόκο (που αφθονεί στο Ιράν, ροδόσμο και heavy cream. Παρασκευάζονται και διατίθενται υπαιθρίως σε stands, κιόσκια αλλά και εσωτερικώς σε μικρά εμπορικά κέντρα.

Εισαγωγικές προϋποθέσεις : Απαιτείται μερίμνη του εισαγωγέα που συλλέγει από τον εξαγωγέα τα απαραίτητα δικαιολογητικά (πιστοποιητικό υγείας, product analysis , etc) ; έκδοση import certificate, από το εδώ Υπουργείο Υγείας, και certificate from the Iran Standard Institute (για product analysis)

Ισχύοντες εισαγωγικοί δασμοί :

Γαλακτοκομικά : 65%

Σκόνη γάλακτος : 90%

Βούτυρο (bulk) : 4% (in 20 kg boxes) In packaged form : as above : 65%

Μεθοδολογία προσέγγισης αγοράς : Στη παρούσα συγκυρία πέραν της αναζήτησης αξιόπιστου συνεργάτη για διασφάλιση εισαγωγικών ροών σε εμπορευματικές κατηγορίες , όπου καταγράφονται κατά περιόδους συνθήκες αυξημένης ζήτησης στην εσωτερική αγορά, διερεύνηση της προοπτικής σύστασης μικτής επιχείρησης για εδώ παραγωγή (ιδιαίτερα σε γιαούρτι όπου υπάρχει μεγάλη κατανάλωση , εξασφαλισμένη αγορά και προοπτική εξαγωγικής δραστηριοποίησης στην ευρύτερη περιφερειακή αγορά Μ. Ανατολής και Περσικού Κόλπου , όπου το Ιράν διατηρεί προνομιακές προσβάσεις, αλλά και σε είδη , όπου δεν καταγράφεται προς το παρόν απόλυτη αυτάρκεια : βούτυρο, σκόνη γάλακτος , προς αποφυγήν και εξουδετέρωση των υψηλών εισαγωγικών δασμολογικών βαρών, μεταφορικών εξόδων κλπ